

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 46/03-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. marca 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. S., bytom N. Z., zastúpeného advokátkou JUDr. V. S., Advokátska kancelária, N. Z., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa Občianskeho súdneho poriadku uznesením Okresného súdu v Nových Zámkoch sp. zn. 4 C 175/01 zo 16. mája 2002 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 337/02 z 30. septembra 2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2002 doručená sťažnosť Ing. J. S., bytom N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. V. S., Advokátska kancelária, N. Z., ktorou namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) uznesením Okresného súdu

v Nových Zámkoch (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 175/01 zo 16. mája 2002 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 337/02 z 30. septembra 2002. Sťažovateľ zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 156/94 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 154/99.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 175/01 (ďalej len „konanie o návrhu na obnovu konania“) označeným uznesením zamietol návrh sťažovateľa na obnovu konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 156/94, v ktorej rozsudkom okresného súdu z 12. januára 1999 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 154/99 z 8. februára 2001 bolo vypořiadané jeho bezpodielové spoluvlastníctvo k majetku, ktorý s bývalou manželkou nadobudol za trvania manželstva (ďalej len „konanie o vypořiadanie BSM“). Krajský súd označeným uznesením toto uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ uviedol, že v konaní o návrhu na obnovu konania bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože „súdy nesprávne vyhodnotili celú dôkazovú situáciu pri vypořiadaní nášho zaniknutého BSM (...) Podstatou porušenia môjho práva na súdnu ochranu je však tá skutočnosť, že dňa 12. 1. 1999 Okresný súd Nové Zámky č. k. 9 C 156/94 rozhodol vo veci napriek skutočnosti, že dňa 11. 1. 1999 som podal na OS Nové Zámky k č. k. 9 C 156/94 žiadosť o postúpenie sporu. Aj keď táto moja žiadosť nebola presne definovaná, že ide o námietku voči celému Okresnému súdu Nové Zámky a voči všetkým sudcom OS Nové Zámky, z obsahu tejto mojej žiadosti táto skutočnosť vyplýva, že namietam celý súd OS Nové Zámky z dôvodov, že voči mne postupovali zaujato a jednostranne. Napriek tejto skutočnosti sa dňa 12. 1. 1999 uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, kedy sa vo veci samej rozhodlo bez mojej prítomnosti a bez toho, aby som mohol preukázať a využiť ďalšie svoje procesné prostriedky a oprávnenia“.

Sťažovateľ sám (bez prostredníctva svojej právnej zástupkyne) doručil 20. januára 2003 podanie označené ako „Dodatok k sťažnosti“, ktorým žiadal, aby sa ústavný súd jeho sťažnosťou zaoberal a rozhodnutia všeobecného súdu prehodnotil „v zmysle čl. 47, 47 a 48

Ústavy SR a dospel k záveru, že uvedené rozhodnutia sú v rozpore s čl. 6 ods. 1 (...)“
Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažovateľa označené ako „Dodatok k sťažnosti“ ústavný súd síce pri svojom rozhodovaní vzal na vedomie, avšak vzhľadom na to, že nespĺňalo obsahové ani formálne náležitosti predpísané zákonom (§ 20 a § 50 zákona o ústavnom súde) a nebolo podané zástupkyňou, ktorú sťažovateľ na svoje zastupovanie

v konaní pred ústavným súdom splnomocnil, ústavný súd o ňom pri predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodovať nemohol. Predmetom jeho rozhodovania bol teda len návrh na rozhodnutie vymedzený v sťažnosti podanej jeho právnou zástupkyňou, t. j. namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a namietané porušenie práv podľa Občianskeho súdneho poriadku. Je však zrejmé, že dôvody ďalej uvedené, pre ktoré nemožno predmetnú sťažnosť prijať na ďalšie konanie, by boli relevantné aj vo vzťahu k tým článkom ústavy a Dohovoru, ktoré sťažovateľ označil v uvedenom dodatku k sťažnosti.

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v danom prípade, v ktorom zásahom do označeného práva je rozhodnutie súdu, v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (napr. I. ÚS 120/02). Pretože napadnuté uznesenie krajského súdu vydané v konaní o návrhu na obnovu konania nadobudlo právoplatnosť 21. októbra 2002 a predmetná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 20. decembra 2002, sťažovateľ v tomto prípade túto podmienku splnil. Naproti tomu sťažnosť v časti, v ktorej sa námietky týkajú rozsudkov všeobecného súdu vydané v konaní o vyporiadanie BSM, bola podaná v čase, keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože uvedené rozsudky nadobudli právoplatnosť 9. apríla 2001. V tejto časti bolo preto potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene. Z tohto dôvodu sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok týkajúcich sa porušenia označeného článku ústavy, ktoré sa týkali postupu súdov a ich rozhodnutí vydaných v rámci konania o vyporiadanie BSM.

Pri uplatňovaní právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd nie je preto oprávnený preskúmať námietky porušenia „práv podľa Občianskeho súdneho poriadku“, tak ako to žiadal od neho sťažovateľ.

Obnova konania, ktorá je upravená v druhej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, je prípustná len z dôvodov ustanovených v § 228 až § 231 OSP, pričom návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť (§ 230 ods. 1 OSP). Pre konanie o obnove platia primerane ustanovenia o konaní v prvom stupni (§ 232 OSP). Návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne, alebo obnovu konania povolí (§ 234 ods. 1 OSP).

Okresný súd návrh sťažovateľa na obnovu konania zamietol ako „nedôvodný i oneskorený“ z dôvodov, ktoré uviedol vo svojom rozhodnutí. Krajský súd jeho uznesenie v tejto časti potvrdil, pretože „sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa (...), tieto preto opakovať nebude a na tieto aj ako svoje len poukazuje“. Okrem toho krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo tvrdenia obsiahnuté v odvolaní nepovažuje za odôvodnené.

Práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ústavy sa možno domáhať podľa čl. 51 ods. 1 ústavy len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania vrátane návrhu na obnovu konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

Z obsahu napadnutých rozhodnutí vyplýva, že sťažovateľ, ktorý bol zastúpený advokátom, mohol v tomto konaní namietané skutočnosti riadne uplatniť a že obidva súdy riadne uviedli vo svojich rozhodnutiach dôvody, pre ktoré jeho návrh na obnovu konania nepovažovali za odôvodnený s ohľadom na príslušné zákonné ustanovenia. Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v konaní pred ústavným súdom, žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť ich právne závery o existencii a relevantnosti dôvodov, na základe ktorých tento návrh sťažovateľa zamietli, alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s ich právnym názorom nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich právny názor svojím vlastným. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie pre zjavnú neopodstatnenosť okrem iného nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 122/02).

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2003